

Skriv så patienten förstår

Hej!

Det blodprov som du lämnade vid ditt senaste besök vid vårdcentralen visade avvikande värde. Blodvärdet når nedre gränsvärdet och du har klar hjärnbrist.

Jag rekommenderar järntabletter, recept är skickat till apotek. Du rekommenderas vidare att kontrollera nytt blodprov efter avslutad järnbehandling,

Landstinget
i Värmland

Jämlik vård

etnisk tillhörighet

ålder

funktionsnedsättning

sexuell läggning

religion eller annan trosuppfattning

social ställning

kön

könsöverskridande identitet eller uttryck

Ord spelar roll

Fru, kille	Partner
Han, hon	Hen
Mamma, pappa	Förälder, vårdnadshavare, vuxen
Handikapp	Funktionsnedsättning
Anhörig	Närstående
Förståndshandikapp	Utvecklingsstörning
Etnisk tillhörighet	Födelseland
Invandrare	Person med utländsk bakgrund
Bensträckare	Paus

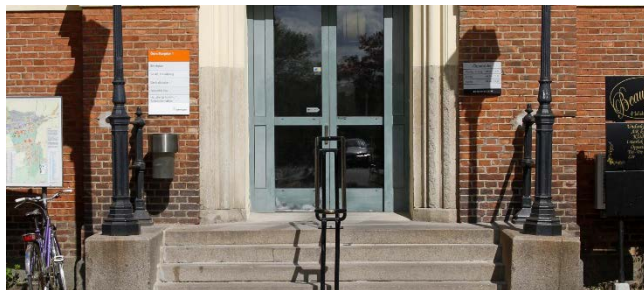
Funktionsnedsättning

Koncentrationssvårigheter

Gångsvårigheter

Hjärnskada

Funktionshinder

Funktionsrätt

Rätt till fungerande skolgång.

Rätt att ta sig in i eller till byggnaden.

Rätt till information.

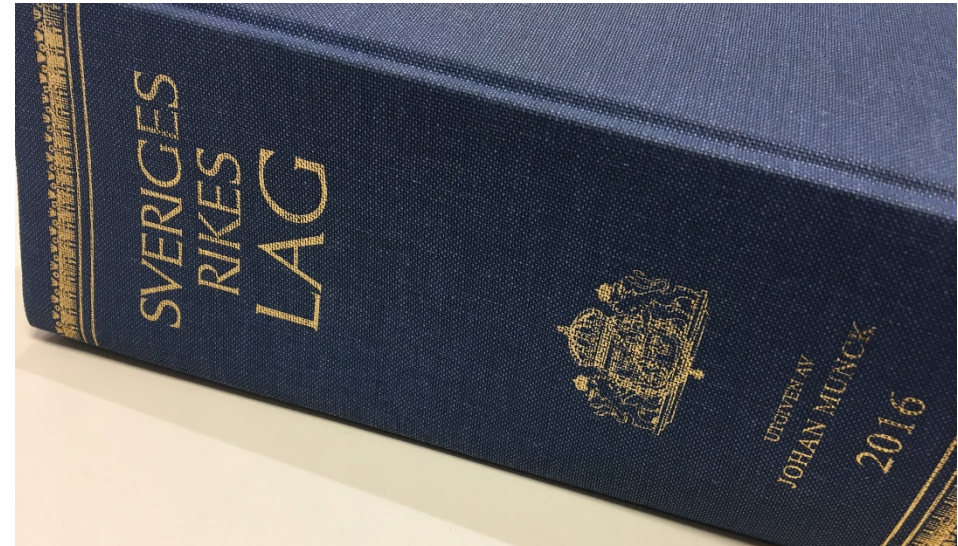

Patientlagen

Informationen ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar.

Språklagen

Språket i offentlig verksamhet ska vara vårdat, enkelt och begripligt.

Rubrik →

Bra struktur och begripligt språk

Förutom begriplig text behövs en bra struktur med mellanrubriker som leder läsaren vidare i texten.

Mellan-
rubriker

Aktivt språk – tala om vem som gör vad

Tala om vem som gör vad och använd aktiva verbformer (ledamöterna föreslog) i stället för passiva (det föreslogs). Ett exempel:

- Ta gärna kontakt med mig om du vill ha fler upplysningar.
- Kontakt tages med undertecknad om fler upplysningar önskas.

Punktlista

Undvik förkortningar

Texten i patientjournalen ska vara lättläst och begriplig för såväl vårdpersonal som patient. Därför ska du försvenska så mycket som möjligt och undvika förkortningar. Skriv *höger* i stället för *hö*, *intravenös* i stället för *iv* och *ultraljud* eller *underläkare* i stället för *ul*.

Aktivt språk – tala om vem som gör vad

- Om vård sökts utomlands eller på universitetssjukhus i Sverige senaste halvåret, vänligen meddela detta.
- Om du har sökt vård utomlands eller på något universitetssjukhus i Sverige senaste halvåret, var snäll och hör av dig till oss.
- Kontakt tages med undertecknad om fler upplysningar önskas.
- Ta gärna kontakt med mig om du vill ha fler upplysningar.

Onödiga ord

- Det kommer att komma en kallelse inom kort.
- Du får en kallelse inom kort.
- Operationen kommer att utföras om en månad.
- Operationen görs om en månad.

Långa och korta prepositioner

Långa: angående (ang.) avseende, rörande, beträffande

Korta: om, för, av

Behövs preposition?

- Ang. mötet den 15 maj
- Mötet 15 maj

Byt ut lång mot kort:

- Planeringen beträffande ombyggnad vid entrén.
- Planering av ombyggnad vid entrén.

Förkortningar

10.30 – 11.30

Skrivregler – särskrivningar, förkortningar mm med Kristina Borgsten, kommunikatör

mm = millimeter

m.m. = med mera

t.ex. = till exempel

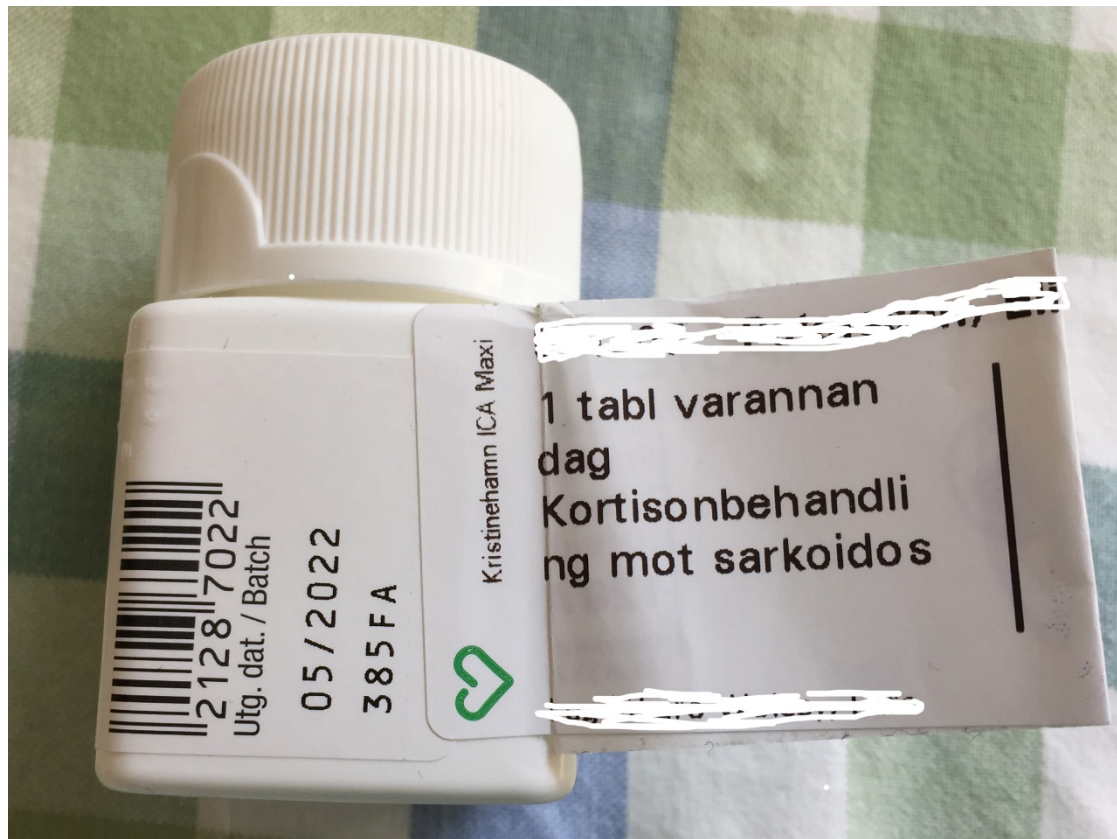
fr.o.m. = från och med

VC – verksamhetschef, vårdcentral

VA – vårdadministratör

Förkortningar i patientjournal

ca
rtg
pat
remsvar
tabl
ul
ut
öl

Bindestreck binder ihop

Neurologi- och rehabiliteringskliniken i Karlstad

Sammantaget är detta en vecka du inte bör missa! Svenska Neurologföreningen och Neurologi- och Rehabkliniken i Karlstad önskar er alla varmt välkomna till den traditionsenliga Svenska Neurologiveckan i Karlstad i maj 2018!

Christina Sjöstrand
Ordförande SNF

Karin Wirdefeldt
Ordförande i
organisationskommittén

Marita Toreheim Kase
Verksamhetschef
Neurologi och Rehab
kliniken

Särskrivning

Sjuk gymnast

Kristi himmelfärs dag

Söker servis och bar personal

Svensk kyckling lever

Lätt dragen husvagn

70 års födelsedagsfest

Rök fritt

Språket i journaler

- Vanlig svenska, medicinsk terminologi, medicinsk jargong, engelsk facklitteratur
- Felstavningar, förkortningar
- Precisa termer behövs: bröstet palperas – bröstet undersöks

Patientens perspektiv

Frågor och svar om ryggmärgsvätskeprov

Huvudvärken släpper oftast inom några ~~enstaka~~ dagar men kan ibland sitta i upp till en vecka. Vanliga värktabletter kan ~~besvären~~ ~~ha en mild effekt mot huvudvärken~~ men bästa behandlingen ~~utgörs av att man i möjligaste mån~~ är vilande i en liggande ställning.

Kontakta din ~~läkare~~ om ...

På 1177.se finns mer information om ryggmärgsvätskeprov.

1177 Vårdguiden fick årets klarspråkspris

”Genom systematiskt arbete och tydliga riktlinjer för ett både begripligt och inkluderande språk förmedlar 1177 Vårdguiden faktabaserad information på ett enkelt och lustfyllt sätt.”

The screenshot shows the top navigation bar of the 1177 Vårdguiden website. It includes the 1177 VÅRDGUIDEN logo, the Landstinget i Värmland logo, and a 'Lyssna' button. Below the navigation bar, the article title 'Parkinsons sjukdom' is displayed. The main text describes Parkinson's disease as a chronic neurological condition, noting that symptoms typically appear after age 55. It mentions that while the disease is not curable, there are treatments and medications that can reduce symptoms. A sidebar on the right contains a 'Hitta i artikeln' section with links to 'Symtom', 'Behandling', and several related questions. The main text continues with a paragraph about dopamine and its role in the brain, and another paragraph about the prevalence of the disease in older people.

1177 VÅRDGUIDEN Landstinget i Värmland [Lyssna](#)

[Fakta och råd](#) [Regler och n](#)

Parkinsons sjukdom

[Skriv ut \(ca 9 sidor\)](#)

Parkinsons sjukdom är en kronisk neurologisk sjukdom. De första symtomen kommer vanligen efter 55 års ålder. Symtomen kan komma tidigare, men det är mindre vanligt. Du kan inte bli frisk från sjukdomen, men det finns olika behandlingar och läkemedel som kan minska besvären.

Dopamin är en signalsubstans som hjärnan använder för att skicka signaler mellan hjärncellerna. Vid Parkinsons sjukdom förstörs cellerna som tillverkar dopamin. Hjärnan får då svårare att kontrollera de nervsignaler som styr kroppens rörelser.

Ungefär en av hundra personer över 60 år får Parkinsons sjukdom och den är vanligare hos män. Orsaken till sjukdomen är inte helt klarlagd.

Symtom

De första besvären är ofta vaga obehag i en arm eller ett ben. Du kanske blir fumligare och handstilen kan också bli sämre. Eftersom symtomen är ganska allmänna kan det vara svårt att koppla dem just till Parkinsons sjukdom.

Besvären börjar för det mesta i ena kroppshalvan, men uppstår så småningom på den andra sidan också. Efter hand blir symtomen tydligare, men det dröjer ofta flera år

Hitta i artikeln

- [Symtom](#)
- [Behandling](#)
- [Vad beror sjukdomen på?](#)
- [Undersökningar och utredningar](#)
- [När och var ska jag söka vård?](#)
- [Att leva med Parkinsons sjukdom –](#)
- [Vad kan jag göra själv?](#)

Vi Gustaf Adolph &c. gøre vitterligit med dette vårt öpne
bref, att såsom menige Sverigis rikis ständer, högre och
nidrige, opå den allmennelige riksdag, som höldts i
Norköping opå det år 1604, då samptychte och beviliade en
arfförening om den konungslige regering här i riket således,
att näst efter vår sal:e kere her faders dödelige afgang då vele
de anamma och bekenna oss för deres rätte herre och
regerande konung.

Äldre nysvenska ur Gustav II Adolfs kungaförsäkran från 1611

Tyska 1000-talet	Franska 1700-talet	Engelska 1900-talet
Arbeta	Dressera	Container
Betala	Enorm	Eskalera
Bli	Mamma	Tuff
Möjlig	Vag	Webb

Utveckling av språket

Hvarföre – hvarför – varför

Sofva – sova

Sade – sa

Någon – nån

Mig – ~~mej~~

De – ~~don~~

Hjerta – hjärta

Qväll – kväll

Avokadoer – avokados

Storyer – storys

(tsm – tillsammans)
(vgd – vad gör du)

Nya ord

- Spetspatient
- Fomo
- Jomo

Språkfrågor

- Ska man skriva ihop ”15-17 års åldern”?
- Du eller ni?
- Mejl, e-post, mail?
- E-hälsa, e-recept?
- Vilket är mest rätt att skriva i en journal: labbprover eller labprover – ett eller två B?

Kviss – fråga 1

Hur förkortar man till och med?

1. tom

x. tom.

2. t.o.m.

Kviss – fråga 2

Vad betyder autentisk?

1. Modern

x. Äkta

2. Exotisk

Kviss – fråga 3

Vilket ord bör du använda?

1. Invandrare

x. Person med utländsk bakgrund

2. Nysvensk

Kviss – fråga 4

Vad betyder ordet krepera?

1. Dö

x. Poängtera

2. Vilseleda

Kviss – fråga 5

Vilket år fick Sverige en språklag

1. 1974

x. 1997

2. 2009

Kviss – fråga 6

Vad betyder pirig?

1. Stum

x. Mager

2. Listig

Kviss – fråga 7

Hur många gråstarrsoperationer gjordes i Landstinget i Värmland under år 2017?

1. 2 170

x. 3 030

2. 3 940

Kviss – fråga 8

Vad betyder ordet hereditär

1. Ärftlig

x. Kritisk

2. Jättelik

kristina.borgsten@liv.se
elisabeth.petersson@liv.se